

The Factors Affecting Savings Volume in Lao PDR

Khonesavanh MINGBOUPPHA^{*}, Pheng HER², Mongkhoun VATTHANA³

The Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR

*** Correspondence:** Khonsavanh Mingbouppha, The Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR
Tel: +85620 78209088., Email: Khonesavanhming@gmail.com

Abstract

This study aims to analyze the economic factors influencing the level of savings in the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR) using time series data from 2000 to 2023. The key variables examined include Official Development Assistance (ODA), Gross Domestic Product (GDP) per capita, inflation rate, and interest rate. These variables have not been specifically applied to the context of Lao PDR in previous studies. The analysis employs descriptive statistics, the Ordinary Least Squares (OLS) method, and an error correction model. Findings indicate that economic factors significantly impacted savings in Lao PDR over the 23-year period. During this time, the country experienced increased foreign aid and investment, as well as growth in exports, leading to a steady rise in GDP per capita—from 0.77% in 2000 to 10.60% in 2023. Correspondingly, the domestic savings rate increased from 0.56% to 12.78%. The regression analysis reveals that a 1% increase in ODA leads to a 0.5242% rise in domestic savings. Similarly, a 1% increase in GDP per capita, inflation rate, and interest rate results in increases in domestic savings by 0.2460%, 0.3146%, and 0.1842%, respectively. All results are statistically significant at the 1% level.

Keyword: Saving, Official assistance for development, Income per capita, Inflation, interest rate

Article Info:

Submitted: May 20, 2025

Revised: June 30, 2025

Accepted: July 08, 2025

1. ພາກສະໜີ

ການອອມແມ່ນຮູບແບບການວາງແຜນການເງິນອີກຮູບແບບໜຶ່ງ ການອອມເຮັດໃຫ້ຜູ້ອອມມີຄວາມໝັ້ນຄົງໃນດ້ານການໄຫຼວຽນຂອງລາຍຮັບສໍາລັບການບໍລິໂພກ ຫຼື ການສະສົມຊັບສິນທີ່ມີສະພາບຄ່ອງສູງ ເຊິ່ງສາມາດປ່ຽນເປັນເງິນສົດໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍໃນຮູບແບບຄ່າຈ້າງ, ເງິນເດືອນ ຫຼື ລາຍຮັບເພື່ອນໍາໄປໃຊ້ເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຊື້ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການໃນຊີວິດປະຈຳວັນ ຢ່າງໃດກໍຕາມໄລຍະເວລາຂອງການເຮັດວຽກເພື່ອສ້າງລາຍໄດ້ຂອງບຸກຄົນສາມາດເຮັດໄດ້ພຽງແຕ່ໄລຍະເວລາທີ່ແນ່ນອນຂອງຊີວິດຖ້າເຈັບປ່ວຍ, ປະສົບອຸບັດຕິເຫດ, ສຸຂະພາບບໍ່ແຂງແຮງ ຫຼື ອາຍຸການເຮັດວຽກຈົບລົງຕາມກໍານົດ, ເຮົາຈະສູນເສຍລາຍຮັບ ຫຼື ບໍ່ມີລາຍຮັບໃນຮູບແບບເງິນເດືອນ ຫຼື ເງິນເດືອນ ຢ່າງໃດກໍຕາມການບໍລິໂພກ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປະຈຳວັນຍັງມີຢູ່ສະນັ້ນເພື່ອໃຫ້ບຸກຄົນສາມາດດໍາລົງຊີວິດປະຈຳວັນໄດ້ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະຫວ່າງງານ, ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ປະສົບອຸບັດຕິເຫດກໍຕາມ, ຕ້ອງໄດ້ຈັດສັນ ແລະ ຈັດເກັບລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານຈໍານວນໜຶ່ງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງລາຍຈ່າຍໃນໄລຍະທີ່ບໍ່ມີລາຍຮັບເງິນທີ່ເກັບ ຫຼື ການອອມໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນເກີດຂຶ້ນເມື່ອບຸກຄົນມີລາຍຮັບຫຼາຍກວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍວິທີການເພີ່ມການອອມໃຫ້ບຸກຄົນນັ້ນສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍການໃຊ້ເວລາຫວ່າງເພື່ອຫາລາຍໄດ້ເສີມ

ຫຼື ປັບປຸງຂະບວນການເຮັດວຽກໃຫ້ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອເພີ່ມຄ່າຊົດເຊີຍ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນລາຍຈ່າຍທີ່ບໍ່ຈໍາເປັນເປັນແຫຼ່ງລາຍຮັບ ແລະ ເພີ່ມປະລິມານການອອມ (Vanhnalath et al, 2020) ການອອມມີຜົນກະທົບໃນລະດັບບຸກຄົນ ແລະ ລະບົບເສດຖະກິດ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍລວມຂອງປະເທດເພາະວ່າ ຖ້າປະຊາຊົນໃນທົ່ວປະເທດມີລະດັບການອອມສູງ ໃນທົ່ວປະເທດຈະສາມາດນໍາໃຊ້ເງິນອອມມາເປັນແຫຼ່ງທຶນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງການພັດທະນາເສດຖະກິດການນໍາໃຊ້ເງິນອອມຂອງປະຊາຊົນໃນທົ່ວປະເທດເປັນແຫຼ່ງທຶນຕົ້ນຕໍຈະເສີມຂະຫຍາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດທີ່ໝັ້ນຄົງຂອງປະເທດ ການອອມທີ່ສູງສົ່ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ສະຖຽນລະພາບຂອງສະຖານະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລະບົບການເງິນ ແລະ ເສດຖະກິດຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລະບົບ (Lerdsongkram, 2012).

ການອອມພາຍໃນປະເທດ (Saving) ເປັນປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ຊ່ວຍໃນການຂັບເຄື່ອນການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ແຕ່ລະປະເທດມີປະລິມານເງິນ ເປັນແຫຼ່ງເງິນທຶນເພື່ອໃຊ້ໃນການໝູນວຽນໃນລະບົບເສດຖະກິດ ແລະ ການລົງທຶນໃນປະເທດ ການສະສົມທຶນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນເກີດຈາກການລົງທຶນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງຈະຫຼາຍ ຫຼື ໜ້ອຍຂຶ້ນຢູ່ການອອມພາຍໃນປະເທດ (Singh 2010). ທິດສະດີການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງ

ເສດຖະກິດຂອງ (Harrod-Domar Growth Model) ນັ້ນອະທິບາຍວ່າ ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງລະບົບເສດຖະກິດໃນໄລຍະສັ້ນ ຖືກກຳນົດ ໂດຍການອອມຂອງປະເທດ ແລະ ອັດຕາສ່ວນຂອງທຶນຕໍ່ຜົນຜະລິດ ລະບົບເສດຖະກິດທີ່ເທົ່າກັນ ແລະ ມີຄ່າສູງ (Kamnan & Jaroenwiriyaikul, 2022).

ເມື່ອພິຈາລະນາການອອມມີບົດບາດສຳຄັນ ໃນລະບົບ ເສດຖະກິດຂອງທຸກປະເທດ ການອອມເປັນແຫຼ່ງທຶນທີ່ສຳຄັນຂອງການ ລົງທຶນເພື່ອການພັດທະນາສ້າງຄວາມຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ສະເພຍລະພາບ ທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃຫ້ແກ່ປະເທດ ໃນທາງເສດທະກິດການ ອອມຖືເປັນສ່ວນຂອງການຮົ່ວໄຫຼ ຫຼື ສ່ວນຂອງການເສຍສະລະ ການບ ບໍລິໂພກອອກມາຈາກກະແສການໝູນວຽນການໃຊ້ຈ່າຍຈາກລະບົບ ເສດຖະກິດມີຄວາມສຳພັນກັບປັດໄຈທາງເສດຖະກິດ ດ້ານການລົງທຶນ ເຊິ່ງເປັນການນຳສ່ວນການອອມກັບເຂົ້າໄປໃນລະບົບເສດຖະກິດສຳລັບການ ສຶກສາຈະເປັນການສຶກສາລະບົບການອອມຮູບແບບໜຶ່ງເປັນການອອມ ແບບໄລຍະຍາວ (Akram, 2015). ເຊິ່ງນອກຈາກຈະໃຫ້ການອອມເຮັດ ໜ້າທີ່ປັດໄຈທາງເສດຖະກິດໃນເຫຼືອງການລົງທຶນ ການອອມໃນມື້ນີ້ຈະ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນການຄຸ້ມຄອງທາງສັງຄົມ, ເມື່ອພິຈາລະນາການອອມພາຍ ໃນປະເທດລາວ (Gross Domestic Saving: GDS) ການລົງທຶນພາຍ ໃນປະເທດໃນເບື້ອງຕົ້ນ ພົບວ່າລະດັບການອອມພາຍໃນປະເທດ ມີຄ່າສູງ ສຸດປີ 2000 - 2016 ຢູ່ທີ່ 18.4 % ພົບວ່າລະດັບການອອມພາຍໃນ ປະເທດ ແລະ ການລົງທຶນພາຍໃນປະເທດມີການປ່ຽນແປງຢູ່ຕະຫຼອດ ເວລາ ແລະຈະເຫັນໄດ້ບາງຊ່ວງທີ່ປະລິມານການລົງທຶນສູງກວ່າການອອມ ພາຍໃນປະເທດ ແຕ່ໃນພາບລວມນັ້ນມີທິດທາງການປ່ຽນແປງຂອງການ ອອມ ແລະ ການລົງທຶນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ມີແນວໂນ້ມສູງຂຶ້ນ ຕາມລຳດັບ (Ceic, 2024).

ອັດຕາການອອມ (Saving Rate) ເຊິ່ງໝາຍເຖິງປະລິມານ ການອອມຕໍ່ຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນປະເທດ ແລະ ປະລິມານການ ອອມອັດຕາການອອມທີ່ເໝາະສົມຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນພາຍໃນ ປະເທດ ແລະ ຄວາມຈະເລີນເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ໃນ ກໍລະນີທີ່ທາງກວ່າອັດຕາການອອມຕໍ່າກົນໄປຈະເຮັດໃຫ້ການຂະຫຍາຍ ການລົງທຶນເປັນໄປໄດ້ນ້ອຍສົ່ງຜົນໃຫ້ເສດຖະກິດເກີດເກີດການ ຂະຫຍາຍຕົວນ້ອຍ ແລະ ຕ້ອງເພິ່ງພາໃຫ້ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແຕ່ຖ້າ ອັດຕາການອອມສູງກວ່າເປັນໄປເຊິ່ງໝາຍເຖິງການບໍລິໂພກລົດລົງຈະເຮັດໃຫ້ ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວນ້ອຍເຊັ່ນກັນ ເຊິ່ງໃນປັດຈຸບັນປະເທດລາວມີ ແນວໂນ້ມຂອງອັດຕາການອອມໜ້ອຍລົງ 10.75 % ໃນປີ 2015 ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນ 64 % ໃນປີ 2016 %, ເມື່ອປຽບທຽບກັບຄ່າສະເລ່ຍ ທົ່ວ ປະເທດຢູ່ທີ່ 21.16 %, ໂດຍອ້າງອີງຈາກຂໍ້ມູນ 159 ປະເທດ, ແຫຼ່ງທຶນ ທີ່ສຳຄັນຂອງປະເທດແມ່ນໄດ້ມາຈາກ 2 ແຫຼ່ງຄື: ແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນປະ ເທດ (Domestic Saving) ແລະ ແຫຼ່ງເງິນທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ (Foreign Saving) ແຫຼ່ງເງິນທຶນຈາກຕ່າງປະເທດແມ່ນມາຈາກການ ອອມຂອງຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງນຳເຂົ້າສູ່ລະບົບເສດຖະກິດຜ່ານການກູ້ຢືມ ເຊິ່ງ ອາດເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງປະເທດຂາດສະຖຽນລະພາບໃນໄລຍະຍາວ ເນື່ອງຈາກຕ້ອງຊຳລະໜີ້ຕ່າງປະເທດ ສະນັ້ນການອີງໃສ່ແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນ ປະເທດ ເຮັດໃຫ້ລັດຖະບານມີແຫຼ່ງທຶນລົງທຶນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຍືນຍົງ ເພື່ອພັດທະນາປະເທດຊາດ (Sabe & Nyein 2017). ເຖິງແມ່ນວ່າ

ເສດຖະກິດຈະຝື້ນຝຸ ຫຼື ເກີດວິກິດການເສດຖະກິດ ແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນແມ່ນ ມາຈາກການອອມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາຍໃນ ລວມ ທັງ ການອອມໃນຄອບຄົວ, ການອອມສ່ວນຕົວ, ການອອມທຸລະກິດ, ການອອມຂອງລັດ, ການອອມຂອງລັດວິສາຫະກິດ ແລະ ສະຖາບັນການ ເງິນ ຖ້າອີງໃສ່ແຫຼ່ງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼື ການອອມຈາກຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງລວມມີເງິນກູ້ ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ການໂອນເງິນ ຖ້າການພັດທະນາປະເທດຕ້ອງອາໄສເງິນທຶນຈາກ ຕ່າງປະເທດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງໜີ້ສິນພາກລັດ ເຊິ່ງຈະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງລະບົບເສດຖະກິດໂດຍລວມ ແລະຈະຮ້າຍ ແຮງຂຶ້ນເມື່ອວິກິດການເສດຖະກິດເກີດຂຶ້ນ (Bramahitadara, 2015).

ເພື່ອເປັນການເຮັດໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຄັ້ງນີ້ ເປັນໄປຕາມເປົ້າ ໝາຍ ແລະ ສະດວກຕໍ່ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ກຸ່ມຜູ້ວິໄຈໄດ້ມີຈຸດປະສົງຂອງ ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້: ເພື່ອວິເຄາະປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ ປະລິມານການອອມຂອງ ສປປ ລາວ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ຂໍ້ມູນທີ່ນຳມາວິເຄາະ

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸກຕະຫຼອດ (Secondary data) ທີ່ໄດ້ມາຈາກການສັງລວມຈາກເອກະສານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຂໍ້ມູນຕາມເວັບໄຊທ໌ທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ອື່ນໆ ການລວບລວມຂໍ້ມູນ

ເພື່ອວິເຄາະປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ມີຜົນຕໍ່ປະລິມານການອອມຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໃຊ້ຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ ແບບລາຍປີ ຕັ້ງແຕ່ປີ 2000 – 2023 ໂດຍເກັບລວບລວມຂໍ້ມູນຈາກ ເວັບໄຊຂອງ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ດັ່ງນີ້: ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ODA, GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ, ອັດຕາເງິນເຟີ້ ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ປະລິມານການອອມ

2.2 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ສຳລັບສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງ ODA, GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ, ອັດຕາເງິນເຟີ້, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແມ່ນໄດ້ນຳຊີວິດວິເຄາະ ແລະ ອະທິບາຍ ໃນູແບບ (Descriptive Statistics) ໂດຍສະເໜີດ້ວຍຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍ ສຳລັບການວິເຄາະແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ແບບວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍທີ່ ສຸດ OLS ແລະ ວິເຄາະ ECM ໂດຍການວິເຄາະຜ່ານໂປແກມທາງສະຖິຕິ ໂດຍກຳນົດຄ່າຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິຄື *p ≤ 0.1 ** p ≤ 0.05 *** p ≤ 0.01

ສາມາດນຳມາຂຽນເປັນສົມຜົນການທາງເສດຖາມິຕິໄດ້ດັ່ງນີ້:

ແບບຈຳລອງທີ່ໃຊ້ໃນການວິເຄາະຂໍ້ມູນ: $Save = (Rate, ODA, GDP, INF)$

$$\ln Save_t = \beta_0 + \beta_1 \ln Rate_t + \beta_2 \ln ODA_t + \beta_3 \ln GDP_t + \beta_4 \ln INF_t + \varepsilon_t ; t = 1, 2, \dots, t \quad (1)$$

$$\Delta \ln Save_{t-i} = \beta_0 + \beta_1 \Delta \ln Rate_{t-i} + \beta_2 \Delta \ln ODA_{t-i} + \beta_3 \Delta \ln GDP_{t-i} + \beta_4 \ln INF_{t-i} + \varepsilon_t \quad (2)$$

ໂດຍທີ່:

β_0 : ຄ່າສຳປະສິດຄົງທີ່

β_1 : ຄ່າສຳປະສິດຂອງໂລກາລິດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ຕ່າງປະເທດ

β_2 : ຄ່າສຳປະສິດຂອງໂລກາລິດຂອງ GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ

β_3 : ຄ່າສຳປະສິດຂອງອັດຕາເງິນເຝີ

β_4 : ຄ່າສຳປະສິດຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍ

$LnSave_t$ ໂລກາລິດຂອງປະລິມານການເງິນອອມ (ຫົວໜ່ວຍ: ຕື້ກີບ)

$LnODA_t$ ໂລກາລິດການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຕ່າງປະເທດ (ຫົວໜ່ວຍ: ຕື້ກີບ)

$Ln GDP_t$ ໂລກາລິດ GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ (ຫົວໜ່ວຍ: ຕື້ກີບ)

INF_t ອັດຕາເງິນເຝີ (%)

$Rate_t$ ອັດຕາດອກເບ້ຍ (%)

ε_t : ຄ່າຄາດເຄື່ອນ $\sim N(0, \sigma^2)$

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຜົນການວິເຄາະປັດໄຈທາງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປະລິມານເງິນອອມ ແຕ່ ປີ 2000 – 2023 ພົບວ່າ: ມີຄວາມປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເນື່ອງຈາກສະພາບເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນທຸກປີ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການອອມເພີ່ມຂຶ້ນ 0.033109 % ໂດຍຜ່ານຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ມີຄວາມສຳພັນກັບການອອມ ດ້ວຍຄ່າສຳປະສິດ ເທົ່າກັບ 0.524286, ຖ້າຫາກ ODA ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການອອມພາຍໃນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.524286% ໂດຍຜ່ານຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ຜົນຂອງການວິເຄາະລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນມີຄວາມສຳພັນກັບການອອມມີຄ່າສຳປະສິດ β ເທົ່າກັບ 0.246051, ຖ້າຫາກ GDP ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການອອມພາຍໃນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.246051% ໂດຍຜ່ານຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ສ່ວນຜົນການວິເຄາະອັດຕາເງິນເຝີມີຄວາມສຳພັນກັບການອອມ ມີຄ່າສຳປະສິດ β ເທົ່າກັບ 0.314699, ຖ້າຫາກ INF ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການອອມພາຍໃນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.314699% ໂດຍຜ່ານຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ຜົນການວິເຄາະອັດຕາດອກເບ້ຍໄດ້ມີຄວາມສຳພັນກັບການອອມ ມີຄ່າສຳປະສິດ β ເທົ່າກັບ 0.184272, ຖ້າຫາກ Tate ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການອອມພາຍໃນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.184272% ໂດຍຜ່ານຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01.

$$LnSave_t = 0.033109 + 0.184272Tate_t + 0.524286 LnODA_t + 0.246051LnGDP_t + 0.314699INF_t$$

4. ວິພາກຜົນ

ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ພົບວ່າ ODA ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງດຽວກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Awino & Kioko, 2022) ທີ່ວ່າ ODA ມີຜົນກະທົບຄົງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອສົ່ງຜົນເຊິ່ງບວກຕໍ່ການເຕີບໂຕໃນເກນມາດຕະຖານຕ່າງໆ ເຊິ່ງເນັ້ນໃຫ້ເຫັນເຖິງຜົນກະທົບທີ່ສະມຳສະໄໝ ນອກຈາກນີ້ຜົນຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອມີອິດທິພົນຕໍ່ການເຕີບໂຕໂດຍການອອມຜ່ານກົນໄກການສົ່ງເສີມ ເຊັ່ນ: ການລົງທຶນໃນປະເທດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ຜົນຜະລິດດ້ານສຸຂະພາບທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະ ການບໍລິໂພກເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຊັ່ນດຽວກັນ (Pimchanok, 2020) ກໍ່ພົບວ່າ ODA ເປັນການສົ່ງເສີມການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ຍົກລະດັບຄຸນນະພາບຊີວິດ ຢ່າງໃດກໍ່

ຕາມ ODA ກໍ່ມີຂໍ້ໂຕ້ແຍ້ງ ແລະ ຄວາມທ້າທາຍເຊັ່ນກັນ ເຊັ່ນ: ປະສິດຖືພາບຂອງການໃຊ້ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອ ການສ້າງການຟຶງຟາ ດັ່ງນັ້ນ ການບໍລິຫານຈັດການ ຢ່າງໂປ່ງໃສ ແລະ ມີປະສິດຖືພາບຈຶ່ງເປັນສິ່ງສຳຄັນເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນລັບການພັດທະນາທີ່ຍິ່ງຍືນ. ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ພົບວ່າ ອັດຕາເງິນເຝີ INF ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງດຽວກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Kasawan, 2014) ທີ່ວ່າ ໃນລະບົບເສດຖະກິດ ເມື່ອເກີດພາວະເງິນເຝີເປັນຜົນໃຫ້ດີຕໍ່ລະບົບເສດຖະກິດເພາະເປັນການກະຕຸ້ນການລົງທຶນ ການຈ້າງງານ ແລະ ເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ປະຊາຊົນສູງຂຶ້ນ ແຕ່ຖ້າອັດຕາເງິນເຝີສູງເກີນໄປຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ລາຍໄດ້ ເງິນອອມຫຼຸດລົງ. (Praphatsorn 2024) ພົບວ່າ ອັດຕາເງິນເຝີ NF ແລະ ອັດຕາການຈ້າງງານ ທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ການອອມ ພາຍໃນປະເທດ ສະເພາະໃນໄລຍະຍາວ. ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ພົບວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍ Rate ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Akram (2015) ພົບວ່າ ເນື່ອງຈາກຄວາມສຳພັນຂອງການອອມ ກັບການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ ໄດ້ເປັນຕົວຊີ້ວັດໃຫ້ແກ່ອັດຕາດອກເບ້ຍພາຍໃນປະເທດ ເຊິ່ງມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈທາງເສດຖະກິດຂອງທຸກພາກສ່ວນ ການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດໂດຍລວມ. Worasit (2018) ພົບວ່າເນື່ອງຈາກອັດຕາດອກເບ້ຍມີຄວາມສຳພັນຕໍ່ລະບົບເສດຖະກິດໃນເຊິ່ງລົບ ເຊິ່ງໄດ້ສຶກສາໃນຫົວຂໍ້: ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງອັດຕາດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ, ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນປະເທດໄທ. ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ພົບວ່າ GDP ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງດຽວກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Nyein, 2017) ທີ່ວ່າ ເມື່ອ GDP ເພີ່ມຂຶ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ການຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ການບໍລິໂພກເພີ່ມຂຶ້ນ, ເມື່ອການອອມສູງຂຶ້ນບໍ່ວ່າຈະເປັນການອອມຂອງພາກຄົວເຮືອນ ແລະ ພາກທຸລະກິດ ລ້ວນເປັນແຫຼ່ງເງິນທຶນທີ່ສຳຄັນສຳລັບການລົງທຶນໃນລະບົບເສດຖະກິດ. Sitthipong & Sirikwan (2022) ພົບວ່າ ການອອມເປັນອົງປະກອບສຳຄັນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດເນື່ອງຈາກການອອມເພີ່ມຂຶ້ນສົ່ງຜົນໃຫ້ GDP ຍອດວມຜະລິດຕະພັນເພີ່ມຂຶ້ນ ປັດໄຈດັ່ງກ່າວເປັນການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ສົ່ງຜົນກະທົບເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ເຊິ່ງໄດ້ສຶກສາໃນຫົວຂໍ້: ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການອອມໃນກຸ່ມປະເທດ ASEAN-5

ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ ECM ພົບວ່າ ODA ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງດຽວກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Bunming (2023) ພົບວ່າ ODA ເປັນໜຶ່ງໃນເຄື່ອງມືສຳລັບການດຳເນີນນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ ແລະ ເປັນປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ມີຜົນຕໍ່ການອອມ ODA ມີຜົນໃນເຊິ່ງບວກຕໍ່ການອອມ ທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດຄືການທີ່ປະເທດຜູ້ຮັບສາມາດໃຊ້ ODA ເປັນເຄື່ອງມືໃນການເສີມສ້າງຄະນະພາບການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນໄລຍະຍາວ. ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ ECM ພົບວ່າ GDP ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງດຽວກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Sabe & Nyein (2017) ພົບວ່າ ການເຕີບໂຕຂອງ GDP ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທາງເສດຖະກິດທີ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການອອມ ທັງໃນລະດັບບຸກຄົນ, ທຸລະກິດ

ແລະ ພາກຄົວເຮືອນ, ການອອມທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນປັດໄຈສໍາຄັນທີ່ຊ່ວຍຂັບເຄື່ອນ GDP ເຕີບໂຕ. ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ ECM ພົບວ່າ ອັດຕາເງິນເຝີ INF ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Kasawan, 2014) ພົບວ່າ ອັດຕາເງິນເຝີ INF ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການອອມໃນເຊິ່ງລົບໂດຍຫຼັກໆ ຈະເປັນຜົນໃຫ້ແກ່ມູນຄ່າເງິນອອມຫຼຸດລົງ ແລະ ສົ່ງຜົນໃຫ້ສະພາບເສດຖະກິດເກີດການຊະລໍ່າລົງ. ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ ECM ພົບວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍ Rate ສົ່ງຜົນຕໍ່ການອອມ Save ໃນທິດທາງດຽວກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Chansarn (2023) ພົບວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍ Rate ຖ້າອັດຕາດອກເບ້ຍເພີ່ມຂຶ້ນຈະເປັນສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການອອມ ເພາະອັດຕາດອກເບ້ຍມີຄວາມສໍາພັນກັບອັດຕາການອອມ ເຊິ່ງເປັນປັດໄຈສໍາຄັນໃນການເສີມສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານການເງິນຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ຂັບເຄື່ອນເສດຖະກິດໃຫ້ເຕີບໂຕໃນໄລຍະຍາວ.

5. ສະຫຼຸບ

ການປ່ຽນແປງເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປະລິມານການອອມຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ ປີ 2000 – 2023 ພົບວ່າ: ພາຍຫຼັງການອອມພາຍໃນໄລຍະເວລາ 23 ປີ ເປັນຕົ້ນມາ ເຫັນໄດ້ວ່າການອອມພາຍໃນປະເທດມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໂດຍມູນຄ່າການອອມມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງໃນຕາມຊ່ວງໄລຍະແຕ່ລະປີ. ສໍາລັບການປ່ຽນແປງການອອມພາຍໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍລວມແລ້ວເຫັນໄດ້ວ່າມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ

ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການອອມພາຍໃນ ສປປ ລາວ ເປັນການເພີ່ມເງິນທຶນໃນລະບົບເສດຖະກິດ ເຊິ່ງສາມາດນໍາໄປໃຊ້ໃນການລົງທຶນໃນພາກສ່ວນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການລົງທຶນໂຄງສ້າງພື້ນຖານ ແລະ ເທັກໂນໂລຢີ ສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ, ການຈ້າງງານ ແລະ ການເພີ່ມປະສິດຕິພາບພາຍໃນ, ຖ້າການອອມເພີ່ມຂຶ້ນຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ພາຍໃນ ສປປ ລາວ ມີສະເຖຍລະພາບທາງເສດຖະກິດຫຼາຍຂຶ້ນ ການມີເງິນອອມໃນລະດັບສູງສາມາດເປັນຕົ້ນທຶນໃຫ້ກັບເສດຖະກິດໃນຍາມທີ່ເກີດວິກິດ ຫຼື ພາວະເສດຖະກິດຊະລໍ່າລົງ ເນື່ອງຈາກຖ້າມີແຫຼ່ງເງິນທຶນທີ່ພຽງພໍທີ່ຈະຮັບຄວາມຜັນຜວນຈາກພາຍນອກໄດ້ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວເປັນສັນຍານທີ່ດີຕໍ່ເສດຖະກິດໃນໄລຍະຍາວ

ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປະລິມານການອອມພາຍໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2000 – 2023 ພົບວ່າ: ODA, GDP ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນ ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນກັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນ ຕໍ່ກັບການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ ນັ້ນຄື: ເມື່ອ ODA, GDP ລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນ ເມື່ອມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ໃຫ້ກັບການອອມພາຍໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນກັນໄປໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ຕໍ່ກັບການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ ນັ້ນຄື: ເມື່ອມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ໃຫ້ກັບການອອມພາຍໃນ ສປປ ລາວ

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວາວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອົາປະໂຫຍດໃຫ້ກັບ

ພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງ, ກໍ່ລະນືມີການລະເມີດ ໃນຮູບແບບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Akram, N., & Akram, M. I. (2015). Savings Behavior in Muslim Non-Muslim Counties in Context to the Interest Rate. *Pakistan Journal of Applied Economics*, 25(2), 161- 177., Winter 2015 Retrieved from <https://www.researchgate.net/profile/Naeem-Akram->
- Awino, O. P., & Kioko, U. M. (2022). The Effect of Official Development Assistance Aid on Economic Growth and Domestic Savings in Kenya. *International Journal of Finance, Insurance and Risk Management*, 12, 63-77. Retrieved from <https://doi.org/10.35808/ijfirm/335>
- Bramahitadara, N. (2015). *Impact of saving rate on economic growth in Thailand. Independent study, Master of Economics (Business Economics)*. Retrieved from <https://econ.eco.ku.ac.th/2016/is/IS%205713.pdf>
- Bunming, P.(2023). Japan's Official Development Assistance Charter to Development Cooperation Charter. Graduate student of the Faculty of Political Science, Chulalongkorn University. *Ramkhamhaeng Journal of Public Administration, Volume 6, Issue 2/2023*. <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/RJPA/article/view/1825/110>
- Chansarn, S. (2023). Effect of Interest Rate Spread on Economic Growth of Thailand. Lecturer at the School of Economics and Investment, Bangkok University. *SSRU JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCEVOL.10 NO.1 JANUARY - JUNE 2023 SSRU JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE115*. <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/ssru/article/view/2629/1468>

- Ceic .(2024). *Ceicdata*. Retrieved from <https://www.ceicdata.com/en/country/laos>
- Kamnan, S., & Jaroenwiriyaikul, S. (2022). Factors affecting on the savng in ASEAN-5. *Santapol College Academic Journal*, 8(1). Retrieved from https://econ.src.ku.ac.th/QA/files/2565/6234750257_Full.pdf
- Kasawan, K. (2014). Department of Finance, Faculty of Business Administration, Southeast Asia University. *Thonburi University Academic Journal*. Retrieved from <https://www.thonburi-u.ac.th/Journal/Document/8-15/15-11-Kasawan.pdf>
- Lerdsongkram, K .(2012). *Saving Behavior and Factors Affecting Saving in Real Estate Companies [Master's Project M. Econ]*. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Retrieved from http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Hum_Res_Econ/Kritapas_L.pdf
- Pimchanok, B. (2022). *Dynamics of Japan's official Development Assistance Chater from the 1990 to The Early 2020*. Faculty of Political Science Chulalongkorn University. Copyright of Chulalongkorn University. <https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article=7243&context=chulaetd>
- Praphatsorn, K. (2024). The Effect of Inflation and Unemployment Rates on Economic Growth in Thailand. Office of Research and Innovation Development, Sripatum University Chonburi Campus, Chonburi 20000 Thailand. *Rampaiphanni Research Journal*, Volume 18, Issue 2, April-August. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RRBR/article/view/275371/183616>
- Vanhnalath, K., Keoboulapheth, S., & Phounnaly , P. (2020). Savings Factors Affecting Confidence of commercial Bank's officers in Luang Prabang. *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 6(3), 1390–1399. Retrieved from <https://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/290>
- Sabe, S & Nyein, N (2017). *Determinants of Saving in ASEAN Countrie*. Master of pblic policy, Approval as of December, 2017. Retrieved from <https://archives.kdischool.ac.kr/bitstream/11125/32155/1/Determinants%20of%20savings%20in%20ASEAN%20countries.pdf>
- Singh, T. (2010). Does domestic saving cause economic growth A time-series evidence from India. *Journal of Policy Modeling*, 32(2), 231-253. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2009.08.008>
- Sitthipong, K & Sirikwan, J. (2022). Factors Affecting on The Saving in ASEAN 5. Master of Business Economics at Faculty of Economics at Sriracha, Kasetsart University, *Sriracha Campus. Santapol College Academic Journal; Vol.8No.1January–June2022*. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/scaj/article/view/250440/1730>
- Worasi, P. (2018). *The Effect of Variance of Policy Interest Rate, Exchange Rate and Inflation Rate on Foreign Direct Investment (FDI) In Thailand*. Financial Management, Faculty of Commerce and Accountancy Thammasa University. https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2018/TU_2018_6002112750_10033_10221.pdf

ຕາຕະລາງ 1: ຜົນການທົດສອບສົມຜົນການທົດຖອຍ (Ordinary Least Square : OLS)

Variable	Coefficient	Std.Error	t - Statistic	Prob
LnODA	0.717747	0.219582	3.268692	0.0040
LnGDP	-0.088792	0.124642	-0.712377	0.4849
LnInflation	-1.204080	2.256302	-0.533652	0.5998
LnRate	1.399167	2.425287	0.576908	0.5708
Constant	1.881749	0.670485	2.806548	0.0113

ຕາຕະລາງ 2: ຜົນການທົດສອບ Error Correction

Variable	Coefficient	Std.Error	t - Statistic	Prob
ECM	0.033109	0.022271	1.486674	0.1554
Ln(ODA)_{t-i}	0.524286	0.140285	3.737302	0.0016
Ln(GDP)_{t-i}	0.246051	0.067160	3.663664	0.0019
$\text{Ln (Inflation)}_{t-i}$	0.314699	1.454819	0.216315	0.8313
Ln(Rate)_{t-i}	-0.184272	1.548269	-0.119018	0.9067
Constant	-0.743908	0.223305	-3.331361	0.0040